

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและราชอาณาจักรกัมพูชา ในสถานศึกษาตามแนวชายแดน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย
และผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์
ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละตัวแปร
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวม
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงที (t -Distribution)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพร้อมในการจัดการศึกษา

เพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการจัดการศึกษา

เพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทาง

การพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดน ให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 43 คน และครูผู้สอนจำนวน 223 คน รวมทั้งหมด 266 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น จำนวน 250 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม	ร้อยละ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	43	37	86.04
2. ครูผู้สอน	223	213	95.51
รวม	266	250	93.98

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 86.04 ครูผู้สอน จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 95.51 รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 93.98

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพร้อมในการจัดการศึกษา
เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ดังตารางที่ 17-23 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยรวมและรายด้าน

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ		n = 250 (คน)		
ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านวิชาการ	3.20	.82	ปานกลาง	4
2. ด้านบุคลากร	3.69	.66	มาก	1
3. ด้านงบประมาณ	2.97	.77	ปานกลาง	5
4. ด้านกฎระเบียบ	2.55	1.06	ปานกลาง	6
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.29	.76	ปานกลาง	3
6. ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา	3.57	.65	มาก	2
รวม	3.21	.67	ปานกลาง	

จากตารางที่ 17 พบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากรและด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=3.69$) และ ($\bar{X}=3.57$) ตามลำดับ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านกฎระเบียบและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=3.20$) ($\bar{X}=2.97$) ($\bar{X}=2.55$) และ ($\bar{X}=3.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการจัดการศึกษา เพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ด้านวิชาการ

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ		n = 250 (คน)		
ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนวิชาทางด้านภาษาของประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างน้อย 1 ภาษา	3.28	1.13	ปานกลาง	4

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	<i>n</i> = 250 (คน)			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
2. สถานศึกษามีนโยบายหรือแผนงานในการขยายการจัดการศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาศึกษา	2.84	1.15	ปานกลาง	12
3. สถานศึกษามีนโยบายหรือแผนงานในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ สัญชาติและชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดน	2.86	1.14	ปานกลาง	11
4. สถานศึกษามีเครือข่าย ข้อตกลงหรือความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การเยี่ยมเยียน การแลกเปลี่ยนนักเรียนหรือบุคลากรทางการศึกษาดูงาน	2.74	1.15	ปานกลาง	13
5. สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังจริยธรรมและศีลธรรม รวมทั้งความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านให้นักเรียนโดยสม่ำเสมอ	3.34	1.09	ปานกลาง	5
6. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนจัดนิทรรศการที่แสดงถึงวิวัฒนาการ ผลงานของบุคคลสำคัญวันสำคัญของชาติ ทั้งของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านอย่างสม่ำเสมอ	3.34	1.06	ปานกลาง	4
7. สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยเสริมกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและภาษาไทยให้นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน	3.08	1.27	ปานกลาง	9

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	n = 250 (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
8. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนจากประเทศ เพื่อนบ้านสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมไทย และมุ่งปลูกฝังประเพณีวัฒนธรรมที่ดีของไทย เช่น การศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน กิจกรรม ทางศาสนา กิจกรรมทัศนศึกษา การแข่งขันกีฬา	2.99	1.12	ปานกลาง	10
9. สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียน ของประเทศไทยได้เรียนรู้ภาษาวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของประเทศเพื่อนบ้าน	3.39	1.02	ปานกลาง	3
10. สถานศึกษามีนโยบายเผยแพร่ความรู้ ด้านภาษาไทย วัฒนธรรมไทยและการสร้าง ทัศนคติที่ดีแก่ประเทศไทยให้แก่กลุ่มประเทศ เพื่อนบ้าน	3.19	1.17	ปานกลาง	7
11. สถานศึกษาจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และมาตรฐานตามตัวชี้วัดของ สมศ. โดยจัด ให้มีการวัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้สามารถตรวจสอบได้	3.78	.86	มาก	1
12. สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลและ ประเมินผลผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกันในด้านเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม	3.55	1.00	มาก	2
13. สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรให้สามารถ เทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนที่แตกต่างกัน จากสถานศึกษา ทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศ เพื่อนบ้าน	3.18	1.09	ปานกลาง	8
รวม	3.20	.82	ปานกลาง	

จากตารางที่ 18 พบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้านด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษาจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามตัวชี้วัดของสมศ. โดยจัดให้มีการวัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X}=3.78$) สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกันในด้านเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.55$) และสถานศึกษานับสนุนให้นักเรียนของประเทศไทยได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X}=3.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีนโยบายหรือแผนงานในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ สัญชาติและชนกลุ่มน้อย ($\bar{X}=2.86$) สถานศึกษามีนโยบายหรือแผนงานขยายการจัดการศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาศึกษา ($\bar{X}=2.84$) และสถานศึกษามีเครือข่าย ข้อตกลงหรือความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X}=2.74$)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ด้านบุคลากร

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	$n = 250$ (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีจำนวนบุคลากรที่จะทำการสอนเพียงพอและมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	3.62	.82	ปานกลาง	7
2. สถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางการสอนเหมาะสมกับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน	3.35	1.07	ปานกลาง	10
3. สถานศึกษามีครูผู้สอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.79	1.02	มาก	5
4. แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีครูที่มีคุณวุฒิตรงตามวิชาที่สอน	3.84	.91	มาก	4

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	n = 250 (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
5. บุคลากรมีความมุ่งมั่นและจริงจังในการ สนับสนุนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับ นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน	3.49	1.04	ปานกลาง	9
6. สถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรได้รับ การฝึกอบรม ศึกษาความรู้หรือศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำความรู้และเทคนิคมาพัฒนาการเรียน การสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ	3.78	.90	มาก	6
7. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจถึง ความแตกต่างทางเชื้อชาติและสัญชาติของผู้เรียน	3.84	.86	มาก	3
8. บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา เมื่อมีนักเรียนจากประเทศ เพื่อนบ้านเข้ามาับการศึกษา	3.52	1.05	มาก	8
9. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจอันดี ต่อประเทศเพื่อนบ้าน เช่น วิถีชีวิต การศึกษา ภาษา ประเพณีและวัฒนธรรม	3.84	.85	มาก	2
10. บุคลากรมีความสามารถในการสื่อสารภาษา ของประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างน้อย 1 ภาษา	3.85	.84	มาก	1
รวม	3.69	.66	มาก	

จากตารางที่ 19 พบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษา
แก่ประเทศเพื่อนบ้านด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากรมีความสามารถในการสื่อสาร
ภาษาของประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างน้อย 1 ภาษา ($\bar{X}=3.85$) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจอันดี
ต่อประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X}=3.84$) และ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติ
และสัญชาติของผู้เรียน ($\bar{X}=3.84$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่
บุคลากรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เมื่อมีนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน

เข้ามารับการศึกษา ($\bar{X} = 3.52$) บุคลากรมีความมุ่งมั่นและจริงจังในการสนับสนุนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 3.49$) และสถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางการสอนเหมาะสมกับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 3.35$)

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ด้านงบประมาณ

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	$n = 250$ (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณไว้สำหรับจัดการศึกษาให้แก่ นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน	2.63	1.14	ปานกลาง	9
2. สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดสำหรับจัดการศึกษาให้นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน	2.64	1.17	ปานกลาง	7
3. สถานศึกษามีงบประมาณเพื่อพัฒนาและปรับปรุงอาคาร สถานที่ ตลอดจนสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้	3.38	.91	ปานกลาง	4
4. สถานศึกษามีทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน	2.46	1.14	น้อย	11
5. สถานศึกษามีงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรและค่าตอบแทนสำหรับสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ	3.01	1.02	ปานกลาง	6
6. สถานศึกษามีงบประมาณในการจ้างอาจารย์ชาวต่างชาติมาสอนนักเรียนเป็นประจำ	2.57	1.19	ปานกลาง	10
7. สถานศึกษามีงบประมาณเพียงพอในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน	2.59	1.10	ปานกลาง	9

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	n = 250 (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
8. สถานศึกษามีการวางแผนในการใช้จ่าย งบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า	3.40	.94	ปานกลาง	3
9. สถานศึกษาใช้จ่ายเงินงบประมาณ อย่างประหยัด รอบคอบ รัดกุมและเกิดประโยชน์ สำหรับการจัดการศึกษาให้นักเรียนจากประเทศ เพื่อนบ้าน	3.03	1.12	ปานกลาง	5
10. สถานศึกษามีการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ตามแนวทางที่กำหนดและบรรลุตามวัตถุประสงค์	3.50	.86	ปานกลาง	1
11. สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การใช้จ่าย เงินงบประมาณ	3.50	.90	ปานกลาง	2
รวม	2.97	.77	ปานกลาง	

จากตารางที่ 20 พบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้านด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแนวทางที่กำหนดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.50$) สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การใช้จ่ายเงินงบประมาณ ($\bar{X} = 3.50$) และสถานศึกษามีการวางแผนในการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.40$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีงบประมาณเพียงพอในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 2.59$) สถานศึกษามีงบประมาณในการจ้างอาจารย์ชาวต่างชาติมาสอนนักเรียนเป็นประจำ ($\bar{X} = 2.57$) และสถานศึกษามีทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 2.46$)

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ
ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ด้านกฎระเบียบ

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	n = 250 (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีการทำข้อตกลงความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การแลกเปลี่ยนบุคลากรครู นักเรียน และการทัศนศึกษาดูงาน	2.52	1.16	ปานกลาง	4
2. สถานศึกษามีกฎเกณฑ์ในการรับนักเรียน จากประเทศเพื่อนบ้านเข้าศึกษาในแต่ละปี เช่น แผนการรับนักเรียน วิธีการรับสมัครนักเรียน คุณสมบัติของนักเรียน	2.58	1.16	ปานกลาง	2
3. สถานศึกษามีกฎระเบียบที่สนับสนุนต่อการ จัดการศึกษาให้กับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน มาเรียนได้ เช่น การผ่อนผัน ค่าเล่าเรียน การลด ค่าเทอมการจัดสรรทุนให้กับนักเรียนต่างชาติ ที่เรียนดีแต่ยากจน	2.58	1.14	ปานกลาง	1
4. สถานศึกษาสามารถประสานงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการติดต่อเรื่องหนังสือเดินทาง เข้า-ออกประเทศแก่นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน	2.51	1.16	ปานกลาง	5
5. สถานศึกษามีกฎระเบียบในการรับอาจารย์ จากประเทศเพื่อนบ้านมาทำการสอน	2.55	1.15	ปานกลาง	3
รวม	2.55	1.06	ปานกลาง	

จากตารางที่ 21 พบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษา
แก่ประเทศเพื่อนบ้านด้านกฎระเบียบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีกฎระเบียบที่สนับสนุน
ต่อการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านมาเรียนได้ เช่น การผ่อนผัน ค่าเล่าเรียน
การลดค่าเทอม การจัดสรรทุนให้กับนักเรียนต่างชาติที่เรียนดีแต่ยากจน ($\bar{X} = 2.58$) สถานศึกษา

มีกฎเกณฑ์ในการรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าศึกษาในแต่ละปี เช่น แผนการรับนักเรียน วิธีการรับสมัครนักเรียน คุณสมบัติของนักเรียน ($\bar{X}=2.58$) และสถานศึกษามีกฎระเบียบในการรับอาจารย์จากประเทศเพื่อนบ้านมาทำการสอน ($\bar{X}=2.55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีกฎระเบียบในการรับอาจารย์จากประเทศเพื่อนบ้านมาทำการสอน ($\bar{X}=2.55$) สถานศึกษามีการทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น แลกเปลี่ยนบุคลากรครู นักเรียนและการทัศนศึกษาครูงาน ($\bar{X}=2.52$) และสถานศึกษาสามารถประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดต่อเรื่องหนังสือเดินทางเข้า-ออกประเทศแก่นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X}=2.51$)

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	$n = 250$ (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีบุคลากร เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน เฉพาะสำหรับดูแลรับผิดชอบนักเรียนจากประเทศ เพื่อนบ้าน	2.69	1.21	ปานกลาง	9
2. สถานศึกษามีบริการข้อมูลข่าวสาร เอกสาร เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน	3.05	1.14	ปานกลาง	7
3. สถานศึกษาดังอยู่ใกล้สถานพยาบาล สำหรับ ให้บริการทางการแพทย์แก่นักเรียนได้อย่างสะดวก	3.64	1.04	มาก	1
4. สถานศึกษามีผู้ดูแลความเป็นอยู่เรื่องที่พัก และสามารถสื่อสารกับนักเรียนต่างชาติได้	2.93	1.17	ปานกลาง	8
5. บริเวณชุมชนใกล้เคียงกับสถานศึกษา มีแหล่งท่องเที่ยวหรือที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่เหมาะสมกับนักเรียน	3.50	.96	ปานกลาง	4
6. สถานศึกษาดังอยู่ใกล้ธนาคารหรือสถาบันทาง การเงินที่สามารถให้บริการนักเรียน ได้อย่างสะดวก	3.44	1.01	ปานกลาง	5
	3.24	1.06	ปานกลาง	6

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	$n = 250$ (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
7. สถานศึกษาดังอยู่ใกล้กับสถานีขนส่ง นักเรียนสามารถเดินทางได้โดยสะดวกและรวดเร็ว	3.24	1.06	ปานกลาง	6
8. สถานศึกษาดังอยู่ใกล้ที่ทำการไปรษณีย์ นักเรียนสามารถใช้บริการได้อย่างสะดวก	3.52	1.05	มาก	3
9. สถานศึกษาดังอยู่ใกล้แหล่งจ่ายสินค้าอุปโภค บริโภค นักเรียนสามารถเดินทางไปได้โดยสะดวก	3.60	.97	มาก	2
รวม	3.29	.76	ปานกลาง	

จากตารางที่ 22 พบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษาดังอยู่ใกล้สถานพยาบาล สำหรับให้บริการทางการแพทย์แก่นักเรียนได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 3.64$) สถานศึกษาดังอยู่ใกล้แหล่งจ่ายสินค้าอุปโภค บริโภคนักเรียนสามารถเดินทางไปได้โดยสะดวก ($\bar{X} = 3.60$) และสถานศึกษาดังอยู่ใกล้ที่ทำการไปรษณีย์ นักเรียนสามารถใช้บริการได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีบริการข้อมูลข่าวสาร เอกสาร เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 3.05$) สถานศึกษามีผู้ดูแลความเป็นอยู่เรื่องที่พักและสามารถสื่อสารกับนักเรียนต่างชาติได้ ($\bar{X} = 2.93$) และสถานศึกษามีบุคลากร เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานเฉพาะสำหรับดูแลรับผิดชอบนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 2.69$)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ
ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ทางการศึกษา

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	n = 250 (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. สถานศึกษามีที่พักเพื่อรองรับนักเรียน จากประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ได้อย่างเพียงพอ	2.78	1.23	ปานกลาง	11
2. สถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ	3.51	.88	มาก	9
3. สถานศึกษามีโต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอและเหมาะสม กับจำนวนนักเรียน	3.59	.90	มาก	8
4. สถานศึกษามีห้องเรียน อาคารเรียน อาคาร ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ที่เพียงพอและอยู่ในสภาพ ที่ใช้งานได้	3.63	.98	มาก	6
5. สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียน มีความ ร่มรื่น สะอาด สวยงามและเอื้อต่อการเรียนรู้	3.88	.78	มาก	1
6. ห้องสมุดมีหนังสือ/ ตำราทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศสำหรับค้นคว้าเพื่อการศึกษา อย่างเพียงพอ	3.42	.92	ปานกลาง	10
7. สถานศึกษามีสถานที่สำหรับการพักผ่อน และการออกกำลังกายที่เหมาะสมและปลอดภัย	3.65	.81	มาก	5
8. สถานศึกษามีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ถูกละเลย	3.73	.88	มาก	3
9. สถานศึกษามีสถานที่สำหรับรับประทานอาหาร อาหารที่ถูกละเลย	3.72	.78	มาก	4

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อให้บริการ ทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน	n = 250 (คน)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
10. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ของความเป็นไทยเพื่อให้นักเรียนได้ภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย	3.80	.76	มาก	2
11. สถานศึกษามีการจัดหาตำราเอกสาร สำหรับ ให้ครูผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	3.59	.85	มาก	7
รวม	3.57	.65	มาก	

จากตารางที่ 23 พบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียน มีความร่มรื่น สะอาด สวยงามและเอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.88$) สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของความเป็นไทยเพื่อให้นักเรียนได้ภาคภูมิใจในความเป็นไทย ($\bar{X}=3.80$) และสถานศึกษามีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ถูกสุขลักษณะ ($\bar{X}=3.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ ($\bar{X}=3.51$) ห้องสมุดมีหนังสือ/ ตำราทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศสำหรับค้นคว้าเพื่อการศึกษาอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.42$) และสถานศึกษามีที่พักเพื่อรองรับนักเรียนจากประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.74$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อให้บริการการศึกษาแก่ประเทศเพื่อนบ้านตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษา
แก่ประเทศเพื่อนบ้าน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ตำแหน่ง	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	37	3.50	.65	2.83*	.0050
2. ครูผู้สอน	213	3.16	.67		
รวม	250	3.21	.67		

* $p < .05$

จากตารางที่ 24 พบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาเพื่อการให้บริการทางการศึกษา
แก่ประเทศเพื่อนบ้าน ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ
แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดนให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศ
เพื่อนบ้าน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์
เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้ข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษา
ตามแนวชายแดนให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน และส่วนที่ 2 ผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
ตามแนวชายแดนให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน โดยในแต่ละส่วน
มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 วิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดนให้เป็น
แหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- กระทรวงการต่างประเทศและภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ องค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวชายแดน เช่น มีการศึกษา
คู่ขนาน การแลกเปลี่ยนบุคลากร การร่วมงานวิชาการ รวมถึงการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน โดยการจัดกิจกรรมร่วมกันตามแนวชายแดน เช่น เชิญนักเรียนจากโรงเรียน
ประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาแข่งขันทักษะทางวิชาการ คนตรี กีฬา รวมถึงการอบรมหรือประชุม
ทางวิชาการร่วมกันของบุคลากร เป็นต้น

- การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ควรส่งเสริมให้เป็นนโยบาย ศูนย์กลางการศึกษาของอาเซียนและมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 โดยประเทศไทยต้องเป็น 1 ใน 2 ของอาเซียนในการจัดการศึกษา และในการจัดการเรียนการสอนควรเน้นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษากลางของอาเซียนและคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น

- จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีองค์ความรู้ที่ทันสมัยทั้งที่เป็นองค์ความรู้ของไทย และประเทศเพื่อนบ้าน องค์ความรู้สากล ให้ทั่วถึงทั้งนักเรียนไทยและนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยขยายโอกาสทางการศึกษาทั้งไทยและเด็กชายขอบ ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เพื่อให้เป็นนักเรียนสากล ที่เข้าใจบริบทของโลก

- พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการปรับตัวให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และมีศักยภาพในการแข่งขันสูง โดยจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองอาเซียน

1.2 แนวทางในการดำเนินงานหรือแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนต่างเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรม ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- ภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจาก นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านมีความสนใจในการศึกษาภาษาไทย เพื่อทำการค้าขายในอนาคต โดยเฉพาะนักเรียนของประเทศเวียดนามและประเทศลาว

- แนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนต่างเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรม ควรให้โอกาสได้เรียนรู้ตามสิทธิของ พ.ร.บ.การศึกษา และจัดการศึกษาที่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปะ วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน บูรณาการให้เข้ากับวิถีชีวิตเพื่อให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

- มีการดำเนินการจัดการศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน เช่น ศึกษาผู้เรียนต่างเชื้อชาติ รายบุคคล การสำรวจความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง การรับเข้าเรียนในระบบ หรือนอกระบบและจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และรับรองผลการจบการศึกษา

1.3 จุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths) ในการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดน ให้เป็นแหล่งบริการ ทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- รัฐบาลให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดสรรงบประมาณ ในด้านการศึกษาให้กับผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นนโยบายเรียนฟรี 15 ปี งบประมาณในด้าน ICT คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ เป็นต้น

- การตื่นตัวของประชาชนในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากการสู้รบ สถานการณ์ตามแนวชายแดน รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียน
- บุคลากรมีความพร้อมและมีความเข้าใจ ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายของภาครัฐ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการดำเนินการจัดการศึกษาให้กับเด็กต่างชาติอยู่แล้วในปัจจุบัน
- ระบบของเศรษฐกิจและการสื่อสารของประเทศไทยดีกว่าประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงความได้เปรียบของการคมนาคมขนส่ง โดยเฉพาะทางรถยนต์เข้ามาได้ง่าย การแพทย์ สาธารณสุขและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความพร้อมมากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน
- พื้นที่ตามแนวชายแดนมีแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติและโบราณสถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และชุมชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนวิถีชีวิต ภาษา และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของประชาชนตามแนวชายแดนมีความคล้ายคลึงกัน

1.4 จุดด้อยหรือจุดอ่อน (Weaknesses) ในการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดน ให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- ปัญหาในเรื่องของความพร้อมของบุคลากรครูและผู้บริหาร เช่น ขวัญกำลังใจ การขาดแคลนครู มีการโยกย้ายบ่อยครั้ง ปัญหานี้สินครู คุณภาพครูในสถานศึกษาครูไม่พร้อมในการนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติ นโยบายการบริหารไม่ต่อเนื่อง รวมถึงการกระจายตัวของโรงเรียนตามแนวชายแดนมีมาก
- ปัญหาการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่มีลักษณะที่แยกส่วนกันทำ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งในการจัดการศึกษาต้องทุกหน่วยงานทำงานร่วมกันจึงจะเกิดประสิทธิภาพ
- ปัญหาภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้านคนไทยยังต้องพัฒนาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามแนวชายแดนจำเป็นต้องเรียนรู้ให้มีความพร้อมมากกว่าเดิม

1.5 โอกาส (Opportunities) ในการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดนให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนตามแนวชายแดนเป็นโรงเรียนนำร่องในการจัดการศึกษาสู่การเป็นประชาคมอาเซียน
- กฎหมายทางการศึกษา สนับสนุนให้จัดการศึกษาทุกรูปแบบจัดการศึกษาที่หลากหลายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นชุมชน ท้องถิ่นเห็นด้วย และให้การสนับสนุน

- การประชาสัมพันธ์ของสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์หรือกระทรวงการต่างประเทศ ได้สร้างกระแสในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558

- ข้อจำกัดในเรื่องของการผ่านแดนเข้า ออกประเทศ ง่ายและสะดวกกว่าสมัยก่อน
- การเปิดเขตการค้าเสรีและโลกเสรี ทำให้มีการเติบโตของเศรษฐกิจดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาเรียนยังประเทศที่มีความเจริญกว่าและเนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยมีความพร้อมมากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน

1.6 อุปสรรค (Threats) ในการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดนให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงตามแนวชายแดน เช่น การสู้รบตามแนวชายแดนข้อพิพาทต่าง ๆ ผลประโยชน์ของประเทศ การแบ่งเขตแดนยังไม่ชัดเจน ปัญหาเสพติดการอพยพของแรงงาน การค้ามนุษย์และหญิงบริการ การเข้าเมืองไม่ถูกต้องตามกฎหมาย มีการลักลอบเข้ามา ปัญหาความยากจนและการย้ายที่เรียนบ่อยครั้งของนักเรียน
- ขาดศูนย์ประสานงานและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อชาวต่างชาติโดยตรง
- การเปลี่ยนแปลงนโยบายระดับชาติเนื่องจากการเปลี่ยนรัฐบาลบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายของภาครัฐขาดการต่อเนื่อง
- การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นยังมีปัญหาและยังขาดความชัดเจน การสั่งการยังขึ้นตรงต่อส่วนกลาง
- กฎหมายการติดต่อเข้าออกประเทศ รวมถึงวิธีการจัดการศึกษาของประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้านที่แตกต่างกัน ทำให้มีปัญหาเรื่องการเทียบโอนผลการเรียนและการย้ายสถานศึกษา

1.7 แนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดนให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษา ของประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- โรงเรียนหลัก ๆ ในพื้นที่ต้องมีความพร้อมในการจัดการศึกษาก่อน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน มีกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ที่หลากหลายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู นักเรียนร่วมกัน ตลอดจนความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ อุปกรณ์การเรียนต้องดี

- ในด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของช่องทาง TV เพิ่มเติม เพื่อเป็นช่องทางการศึกษาโดยเฉพาะ เช่น มีช่อง TV การศึกษากับดาวและเว็คนาม ช่อง TV อาเซียน และการสื่อสารทางไกล รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ต่าง ๆ

- ให้สถานศึกษาในพื้นที่ที่มีการแลกเปลี่ยนศิลปะ วัฒนธรรม บุคลากร ทั้งของประเทศ ไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยกระทำในลักษณะที่ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลง ของพื้นที่

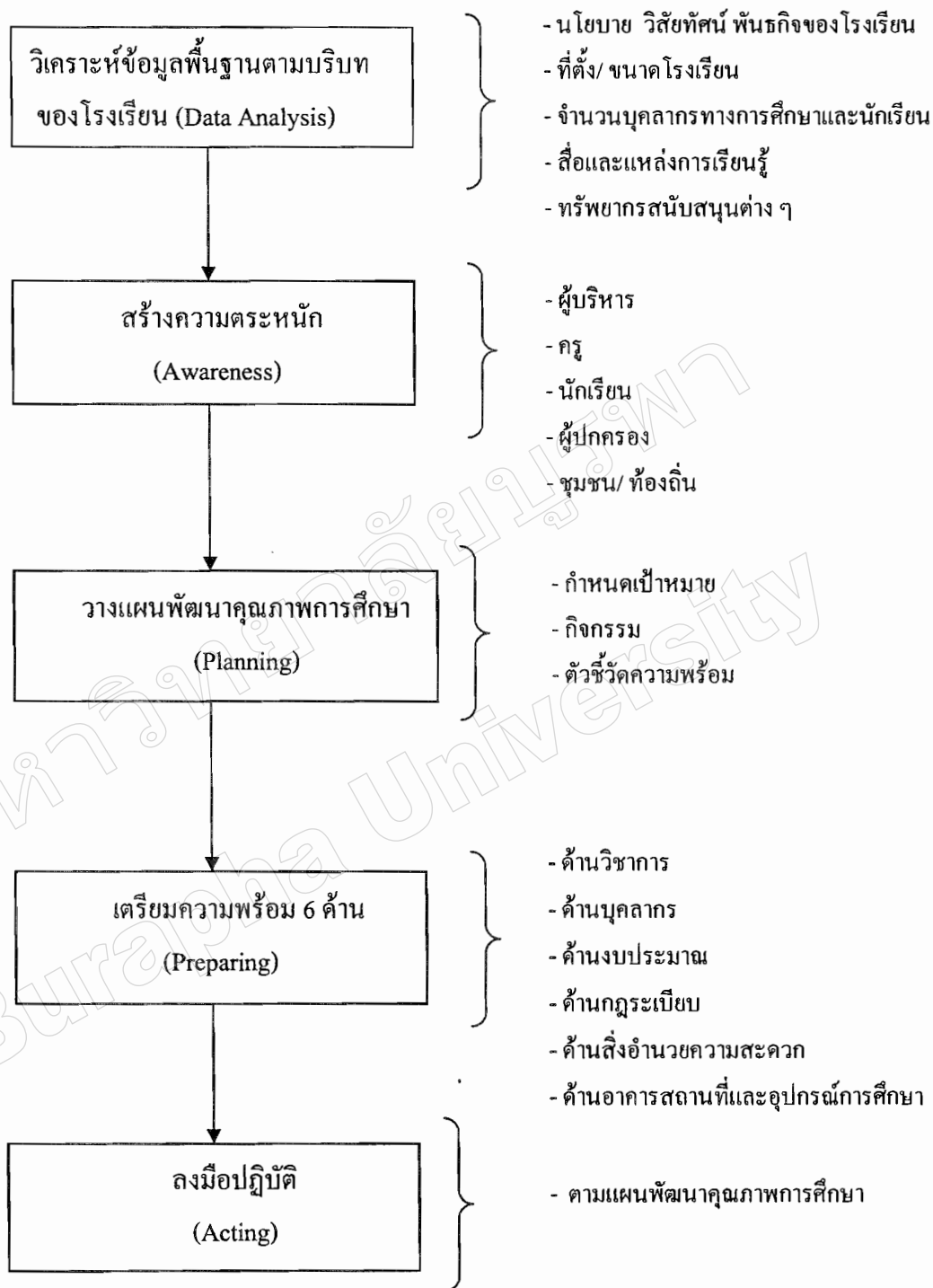
- สถานศึกษาควรมีแผนจัดการศึกษาร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้านมีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ ที่เหมาะสม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา

- ระบบการศึกษาควรยืดหยุ่นทั้งด้านเวลาเรียน สถานที่เรียนและเกณฑ์การจบ แต่ละชั้นเรียน รวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและไม่จำกัดสถานที่หรือเวลาเรียน

ส่วนที่ 2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งสองส่วนมาสังเคราะห์ เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดนให้เป็นแหล่งบริการ การศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งแนวทางนี้จะป็นทางเลือกสำหรับการบริหารจัดการศึกษา ของสถานศึกษาตามแนวชายแดนให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศ เพื่อนบ้านและเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับส่งเสริม สนับสนุนและนิเทศติดตามช่วยเหลือสถานศึกษา ตามแนวชายแดนให้มีความพร้อมเป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ เพื่อให้ สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตามแนวชายแดนของประเทศ มีศักยภาพสูงในการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนทุกเชื้อชาติให้มีความสามารถในการแข่งขัน ก้าวทันสังคมโลก สามารถดำรงชีวิต อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลกภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

ดังนั้น ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษา ของประเทศเพื่อนบ้านจะต้องเตรียมความพร้อมในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านกฎระเบียบ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา โดยผู้วิจัย ได้กำหนดเป็นขั้นตอนในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดนให้เป็นแหล่ง บริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปวิเคราะห์ในรูปของแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนดำเนินการในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดน ให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน ผู้วิจัยได้สรุปวิเคราะห์ในรูปของแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4 ขั้นตอนดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามแนวชายแดน
ให้เป็นแหล่งบริการทางการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน (DAPPA)

การกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมและตัวชี้วัดความพร้อม

ด้านวิชาการ เช่น จัดการเรียนการสอนวิชาทางด้านภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ได้อย่างน้อย 1 ภาษา และเสริมกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและภาษาไทยให้นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน มีนโยบายหรือแผนงานในการขยายการจัดการศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน สถานศึกษามีการสร้างเครือข่าย ข้อตกลงหรือความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การแลกเปลี่ยนนักเรียนหรือบุคลากรทางการศึกษา การศึกษาดูงานกิจกรรมทัศนศึกษาการแข่งขันกีฬา การส่งเสริมให้นักเรียนจัดนิทรรศการที่แสดงถึงวิถักรรรม ผลงานของบุคคลสำคัญ วันสำคัญของชาติ ทั้งของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน มีหลักสูตรให้สามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนที่จากสถานศึกษาทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

ตัวชี้วัดด้านวิชาการ ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- มีการจัดการเรียนการสอนวิชาทางด้านภาษาประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อย 1 ภาษา
- มีหลักสูตรการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและภาษาไทยให้นักเรียนจาก

ประเทศเพื่อนบ้าน

- มีเครือข่าย ข้อตกลงหรือความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน
- มีการจัดนิทรรศการที่แสดงถึงวิถักรรรม ผลงานของบุคคลสำคัญ วันสำคัญของชาติ

ทั้งของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

- หลักสูตรสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนที่จากสถานศึกษาทั้งในประเทศ

และกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

ด้านบุคลากร เช่น มีบุคลากรเพียงพอและมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน มีครูผู้สอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ครู มีคุณวุฒิตรงตามรายวิชาที่สอนบุคลากรได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานหรือศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำความรู้และเทคนิคมาพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความเข้าใจอันดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน เข้าใจความแตกต่างทางเชื้อชาติ และสัญชาติของผู้เรียนและมีความสามารถในการสื่อสารภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ได้อย่างน้อย 1 ภาษา

ตัวชี้วัดด้านบุคลากร ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- มีบุคลากรเพียงพอครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ครูมีคุณวุฒิตรงตามรายวิชาที่สอน
- ความเข้าใจอันดีที่มีต่อประเทศเพื่อนบ้านของผู้บริหารและครูผู้สอน
- ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจความแตกต่างทางเชื้อชาติและสัญชาติของผู้เรียน
- บุคลากรมีความสามารถในการสื่อสารภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน ได้อย่างน้อย 1 ภาษา

ด้านงบประมาณ เช่น สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณหรือได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดไว้สำหรับจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านมีงบประมาณเพื่อพัฒนาและปรับปรุงอาคาร สถานที่ อุปกรณ์ทางการศึกษา มีทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน มีงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรและค่าตอบแทนมีงบประมาณในการจ้างอาจารย์ชาวต่างชาติ มีการวางแผนในการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่ามีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

ตัวชี้วัดด้านงบประมาณ ประกอบด้วยประเด็น ดังต่อไปนี้

- สถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรปกติ

- มีงบประมาณเพื่อพัฒนาและปรับปรุงอาคาร สถานที่ อุปกรณ์ทางการศึกษา
- มีงบประมาณจัดสรรเป็นทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน

ด้านกฎระเบียบ เช่น สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายหรือทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การแลกเปลี่ยนบุคลากรครู นักเรียนทัศนศึกษาครู กิฬา เชื่อมความสัมพันธ์ เป็นต้น มีกฎเกณฑ์แผนการรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าศึกษา และกฎระเบียบที่สนับสนุนต่อการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านมาเรียนได้ มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดต่อเรื่องหนังสือเดินทางเข้า-ออกประเทศแก่นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนกฎระเบียบในการรับอาจารย์จากประเทศเพื่อนบ้านมาทำการสอน

ตัวชี้วัดด้านกฎระเบียบ ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- สถานศึกษามีข้อตกลงทางวิชาการกับสถานศึกษาของประเทศเพื่อนบ้าน
- กฎเกณฑ์แผนการรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าศึกษาในบางเรื่องสามารถ

ผ่อนปรนได้

- กฎระเบียบในการรับอาจารย์จากประเทศเพื่อนบ้าน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น มีบุคลากร เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานสำหรับดูแลรับผิดชอบนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านมีบริการข้อมูลข่าวสาร สถานพยาบาล บริการทางการแพทย์ที่พักสำหรับนักเรียน ธนาคารหรือสถาบันทางการเงินสถานีนขนส่ง ที่ทำการไปรษณีย์และแหล่งจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค เป็นต้น

ตัวชี้วัดด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วยประเด็น ดังต่อไปนี้

- มีหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่หรือสำหรับดูแลนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน

- สถานศึกษามีการอำนวยความสะดวกในเรื่องหนังสือเดินทางเข้าออกประเทศ
ให้นักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน

- มีสถานพยาบาล บริการทางการแพทย์
- มีที่พักสำหรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน
- มีแหล่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ธนาคาร บริการขนส่ง แหล่งจับจ่ายสินค้า

อุปโภค บริโภค

ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา เช่น มีสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาประกอบการเรียนการสอน ที่ทันสมัยและเพียงพอมีที่พักเพื่อรองรับนักเรียนมีห้องเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ที่เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ใช้การได้สภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่น สะอาด สวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ มีหนังสือ เอกสาร ตำราทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สำหรับค้นคว้าเพื่อการศึกษาอย่างเพียงพอ มีสถานที่ในการพักผ่อนและออกกำลังกาย ที่เหมาะสมและปลอดภัยมีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ถูกสุขลักษณะ และมีสถานที่สำหรับรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

ตัวชี้วัดด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์การศึกษา ประกอบด้วยประเด็น ดังต่อไปนี้

- มีสื่อเทคโนโลยีการศึกษาห้องเรียนอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย
- ภายในสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น สะอาด สวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้
- ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร ตำราทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศสำหรับค้นคว้า

อย่างเพียงพอ

- ภายในสถานศึกษามีที่พักผ่อนและออกกำลังกายที่เหมาะสมและปลอดภัย
- มีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ถูกสุขลักษณะ
- มีสถานที่สำหรับรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ